

Sammanställande för Sällskapet för Svensk Posthistorisk Dokumentation,
Stockholm med omnejd

Ingvar Larsson, Box 1133, 141 23 HUDDINGE - Tel 08/99 15 00, fax 08/99 36 21

Som fortsättning på tidigare artiklar om pengar i posten redovisas i detta nummer studierna av **POSTSPARBANKEN**, en numera nära nog bortglömd posttjänst. Här behandlas de första 40 åren, 1884-1924, fram till sammanslagningen med postgirot 1/1 1925.

Från de första årens verksamhet finns ytterst få objekt bevarade, beroende på att så gott som allt material, även dödade sparbanksböcker, skulle insändas och bevaras (och maku-leras) på huvudkontoret i Sthlm. Däremot har samlarvänligt material *efter* 1925 beskrivits av Åke Torkelstam i tre rikt illustrerade artiklar i Bältesspännaren 1981-82-83.

Förr i tiden var det "fint" att göra bankaffärer, förunnat endast överklassen. Förslagstäl-larna till Postsparbanken såg därför som sitt mål att "suga upp" även de minsta sparmed-len hos lantbefolkningen och bland skolbarnen. Kortfattat beskrivs här de sociala förhållanden som rådde under det omvälvande 1880-talet, när banken startades.

Deltagandet från postmästarnas sida var frivilligt, och många vägrade delta i arbetet med nymodigheten Postsparbanken utan extra ersättning. Glädjande nog finns två brev bevarade, sida 4-5, som visar postmästarnas negativa inställning i början.

Så småningom fick dock postfunktionären viss provision för utskrivning av nya bank-böcker, insättning, uttag, försäljning av ficksparbössor mm., och postmästarna ersätt-ning för den omständiga redovisningen till huvudkontoret.

I början av 1900-talet, när man blivit varm i kläderna, åtog sig Postsparbanken att in-kassera försäkringspremier åt Riksförsäkringsanstalten, sälja livräntor och obligationer, göra utbetalningar av allmänna folkpensioner och olika bidrag under mobiliseringen, sköta postverkets egen pensionskassa, mm.

Jag har umgåtts med en trevlig sommargäst, Postsparbanken. Nu knackar nästa på som heter Postgirot, och den som äger objekt som kan passa att avbilda ombedes höra av sig.

Tisdag den 13 sept. är höstens första mötesdag, vi får då se Postgirot under några inten-siva morgontimmar. Säkert en upplevelse av stora mått. V.g. se sista sidan.

Eder Ingvar L.

POSTSPARBANKENS FÖRSTA 40 ÅR 1884-1924.

Från 1830-talet startade tre typer av bankverksamhet:

1. JORDBRUKSKASSOR som skötte in- och utlåning av kapital, främst bland medlemmar av bondeklassen.

2. AFFÄRSBANKER som grundades sin verksamhet på sedelutgivning. Pressarna stoppades 1897 då sedelmonopolet för riksbanken infördes. Den främsta uppgiften för affärsbankerna blev att förmedla lån mot säkerhet i fast egendom eller mot borgen.

1840 fanns 6 st affärsbanker, 1850 12 st, 1875 35 st.

Enskilda Banken grundades 1856, Skandinaviska Banken 1863 och Handelsbanken 1871.

3. SPARBANKER som arbetade med endast en inlåningsform, motboken.

Utlåning gjordes mot pant eller borgen. Fram till 1884, när Postsparbanken startade, fanns i landet c:a 400 privatägda sparbanker. De flesta emellertid små och endast ett hundratal i egna lokaler med fasta expeditionstider och egen personal.

Ett händelserikt 1880-tal. Sveriges befolkning var vid denna tid 4,6 milj invånare, och hela 95 % var bundna till jordbruket. 80-talets industrialisering skapade därför en ny rörlig arbetskraft, byggnadsarbetare till städernas fabriker och rallare till det hausseartade järnvägsbyggandet. Fackföreningsrörelsen fick sitt definitiva genombrott, och flera sedermera stora förbund bildades under detta sekel: Postmannaförb och Typografiförb 1886, Målareförb 1887, Metall 1888 och Beklädnads 1889.

Fredrika-Bremerförbundet bildades 1884 och samma år förklarades kvinnan myndig.

I litteraturen blev åttitalismen beteckningen på en grupp författare som så realistiskt som möjligt skildrade den oerhörda skillnaden i levnadsstandard mellan olika socialgrupper. Den främste av dessa var August Strindberg som publicerade *Giftas* 1885, *Tjänstekvinnans son* 1886, *Hemsöborna* 1887 och *Fröken Julie* 1888.

Under hela utvandringsperioden 1850-1910 lämnade c:a 1 miljon människor landet. 37 % av dessa (370.000) emigrerade under 1880-talet, framför allt till USA.

Postsparbanken gör en social insats. Under hela 1800-talet utbreddes sig fattigdomen bland "den arbetande hopen". I hög grad berodde det på "det fördärvliga yppighetsgiftet spriten" och den utbredda sedeslösheten, särskilt hos de lägre klasserna i städerna. Förbud och påbud hjälpte föga, och i stället för att förbjuda, fann förslagställarna till *Postsparbanken* starka motiv att uppmuntra till sparsamhet bland de breda folkgrupperna.

Hård kritik väntade. Förslaget att öppna *Postsparbanken* mötte från början starka invändningar och hård kritik. Man motsatte sig att staten skulle ställa sig som garant och gäldenär gentemot de minsta spararna. Dess båda speciella fördelar - lätt tillgänglighet på landets alla postkontor och otvivelaktig säkerhet - tilltalade inte de privata sparbankerna och affärsbankerna. Man anade att den nya statliga banken skulle bli en farlig konkurrent.

No 37 285 ser. A.

År och månad	Dag	Insatta eller uttagna belopp	Kronor	Ser.
1884	Jan 1	Insatt 1 kr. krona. <i>[Signature]</i>	1	—
	27	Insatt 2 kr. kronor. <i>[Signature]</i>	2	—
	28	Insatt 2 kr. kronor. <i>[Signature]</i>	2	—
		Insatt 1 kr. kronor. <i>[Signature]</i>	1	—
		Insatt 1 kr. kronor. <i>[Signature]</i>	1	—

Sveriges Postsparbank.

Motbok

Nr 88013,

Ser. A.

*)

Leandgren.

Denna motbok bör, för jämförelse med Postsparbankens räkenskaper och för räntas införande, årligen under loppet af Juli månad, emot qvitto, aflemnas till någon med postsparbankskontor förenad postanstalt med uppgift å det postsparbankskontor, genom hvilket motboken skall till egaren återställas.

*) Med afseende å föreskriften i § 10 mom. 1 af Kongl. Maj:ts nådiga Föreskrifning den 22 Juni 1882, angående en Postsparbank för riket, bör egarens förnamn ej här angifvas.

Här ses en postsparbanksbok som utskrivits första dagen 1/1 1884, med en insättning av 1 krona, 2 kr den 27 jan och 2 kr den 28 febr. *Ur Conor Jacksons samling.*

"... tryckta qvittenskuponger, motsvarande det insatta beloppet, anbringas i motboken med högsta valör öfverst, förses med tjänstemannens namnteckning och postanstaltens datostämpel.. Innestå medel å motbok, å hvilken under loppet af tio år, hvarken insättning eller uttagning egt rum... skola medlen tillfalla postsparbanken".

Sparformen blev dock populär och första året 1884 öppnades nära 80.000 sparbankskonton (66 % av skolungdomar). Banken kunde från starten erbjuda insättningsmöjligheter vid 1.575 postkontor runt om i landet. Resultatmässigt gick dock rörelsen med förlust, då de stora inlåningspengarna lät vänta på sig.

Den första postsparbanksboken var utskriven på generalpostdirektör Wilhelm Roos' då 21-åriga dotter Anna-Maria Roos, som 28 år senare skulle publicera sina historiska skolläseböcker "Sörgården" och "I Önnemo".

Något av Sörgården och söndagsskola låg även över de s.k. sparmärken i tioöresvalörer, som skulle klistras upp på ett sparkort i jämna tiotal. Minsta insättningsbelopp blev då ett fyllt sparkort = 1 krona, se sida 7. Då sparmärkena drogs in 1922 hade de på 38 år ändå sålts i 38 miljoner exemplar och inbringat 3,8 miljoner i insättning. Ficksparbössorna, se sida 9, hade då helt tagit över med sin lättillgänglighet, medan sparmärken krävde mer arbete. De måste rekvireras, säljas, redovisas, klistras upp, etc.

Till poststationen i Karlstorp

Under hänvisning till det Poststationens
redan för några dagar sedan tilldelade cirk.
brev N: II från Kung. (Svecon) för
Postsparbanken och den uti jagde cirkulärens
inlämnade cirkulärchefens rörande tillhanda-
hållande af sparmärken och sparkort med
poststationerna, får Postinspektören
härmed anbefalla Poststationen att
senast inom den 10 dennes till Postin-
spektionen inkomma med yttrande, huru-
vida Poststationen är hugad att för Post-
sparbankens räkning tillhanda-hålla spar-
märken och sparkort, för hvilket bestyr
något särskildt arvode emellertid ej
är att påräkna. Malmö, af postinspekt.
Stämman i Södra Distriktet, den 2 december
1883. I stället för Postinspektören
Carl Holmstedt.

Vädjan den 2/12 1883 från Postinspektören om att föreståndaren för Karlstorps poststation Frans Nehrman ville deltaga i sparbanksgöromålen, som skulle påbörjas 1/1 1884. Följande två brev visar hur tveksamma även postmästarna var till öppnandet av Postsparbanken. Deltagandet var frivilligt och från starten deltog endast 1575 postanstalter.

"Till poststationen i Karlstorp

...Postinspektionen anbefaller härmed Poststationen att senast inom 10 dagar inkomma med yttrande, huruvida Poststationen är hugad att för Postsparbankens räkning tillhanda-hålla sparmärken och sparkort, för hvilket bestyr något särskildt arvode emellertid ej är att påräkna.

Malmö af postinspektionen i Södra Distriktet, den 2 december 1883.

I stället för Postinspektören, Carl Holmstedt."

Till Postinspektören : Södra Distriktet

(Till svar på Skrifvelsen af den 2 ds får jag härmed meddela att jag redan den 15 Okt afgifvit mitt yttrande om obefligheten af en Postsparbanksafdelning här, och får nu tillägga att försäljning af Sparmärken och Sparkort icke här skäligen bör kunna anställas, då här inga sådana fabriker eller näringar finnes där arbetande barn användas, och då alla i min förra skrifvelse åberopade Sparbanker i orten betala 5 procents ränta på insatta medel, så komma allmogens barn ej att lemna sina besparingar till Postsparbanken där endast 3 1/2 procents ränta kan fås, och då ingen utsigt finnes att befrämja Postsparbanksrörelsen här, vill jag icke åtaga mig bestyret med förenämnda försäljning af Sparkort och Sparmärken då jag tydligt inser att då alla hit sända sådana ovillkorligen blifva kvarliggande.)
Karlstorps Poststation den 4 December 1883

F. N.

Föreståndare Frans Nehrman's vägrande svar till Postinspektören den 4 dec. återges här:

"Till svar på skrifvelsen af den 2 ds får jag härmed meddela att jag redan den 15 okt afgifvit mitt yttrande om obefligheten af en Postsparbanksafdelning här, och får nu tillägga att försäljning af Sparmärken och Sparkort icke här skäligen bör kunna anställas, då här inga sådana fabriker eller näringar finnes där arbetande barn användas, och då alla i min förra skrifvelse åberopade Sparbanker i orten betala 5 procents ränta på insatta medel, så komma allmogens barn ej att lemna sina besparingar till Postsparbanken där endast 3 1/2 procents ränta kan fås, och då ingen utsigt finnes att befrämja Postsparbanksrörelsen här, vill jag icke åtaga mig bestyret med förenämnda försäljning af Sparkort och Sparmärken då jag tydligt inser att då alla hit sända sådana ovillkorligen blifva kvarliggande.

Karlstorps Poststation den 4 December 1883.

F.N.

SVERIGES POSTSPARBANK.

Journal

öfver de vid poststationen i *Karlstorps*
den *8 mars* 1884 verkställda insättningar i PostspARBANKEN.

Ord- nings- nr.	Motbokens nummer och serie.	Datum & bevis om godkänd ränte- kupong.	För- och tillnamn & motbokens egare.	Belopp		Anmärkningar.
				Kronor.	Öre.	
<i>8/3</i> - 1	<i>43341</i>		<i>67 A Cyren</i>	<i>3</i>		
<i>14/3</i> - 2	<i>43342</i>		<i>67 A Örnse</i>	<i>3</i>		<i>6 Kr</i>
<i>18/3</i> - 3	<i>43</i>		<i>Örn</i>	<i>1</i>		
<i>18/3</i> - 4	<i>43</i>		<i>Örn</i>	<i>2</i>		
<i>18/3</i> - 5	<i>43</i>		<i>Örn</i>	<i>5</i>		

Av detta dokument "Journal öfver de vid Karlstorps poststation verkställda insättningar under mars månad 1884", kan man dra den slutsatsen att Frans Nehrman ändå gick med i PostspARBANKEN från starten 1 jan. 1884.

Sveriges PostspARBANK.

Requisition af sparmärken.

Till postkontoret i *Värnamo*.

Härmed requireras *90* st. sparmärken, för hvilka likvid bifogas med

9 kr. *2* öre.

Anders den *9 januari* 1909

Augusta Arberg
Sparmärkesförsäljare.

(Postanstaltens
dagsstämpel.)

Ofsan requirerade sparmärken öfverlämnas härjente.

Postkontoret i *Värnamo*

Anders 9/1 1909

(Blankett no 31.)
1889.

Att användas af sparmärkesförsäljare
vid requisition af sparmärken.

En gång i kvartalet måste antagen sparmärkesförsäljare redovisa försålda sparmärken.
Vid rekquisition av nya märken användes denna blankett nr 31.

Fyllt sparkort med 10 uppklistrade 10 öres sparmärken = 1 krona, motsvarade det minsta belopp som kunde sättas in i Postsparbanken. Ur Åke Torkelstams stora samling.

Sparkort Bl. 4, var indelat i tio rutor som skulle fyllas med 10-öres sparmärken. Sparkort utlämnades gratis till den som samtidigt kunde klistra upp minst ett märke (10 öre). Före 1899 makulerades de uppklistrade sparmärkena med datumstämpeln vid insättningen, och på sparkortet skrevs motbokens nummer.

Sparmärken med valör 10 öre, var avsedda att underlätta besparingar av mindre belopp. Sparkort tillhandahölls av postkontor, så småningom även av lantbrevbärare och speciella sparmärkesförsäljare. Sparkort fick ej användas för frankering. 1884 års sparkort trycktes hos Bagges Tryckeri i kartor om 100 med marginal runt om. De hade samma storlek som vanliga frimärken med som brukligt var vid denna tid, tandning 13.

Sparmärkesförsäljare. Till antagen S. (skollärare, scoutledare, ombudsmän, m.fl.) utlämnades i förskott sparmärken för högst 150 kronor, en stor tryckt skylt med texten "HÄR SÄLJES SPARMÄRKEN" och Bl nr 31 för ytterligare rekvisition av märken. Resultatet redovisades 1 gång i kvartalet. S. uppbar ingen provision av försäljningen.

Gratifikationer. Av vinstmedlen avsattes i början av 1900-talet en årlig summa mellan 10- och 20.000 kronor till gratifikation åt poststationsföreståndare och enskilda sparmärkesförsäljare som visat särskilt intresse för det med Postsparbanken avsedda ändamålet "...eller som med nit och framåtanda verkat för Postsparbankens framgång och utveckling". Största gratifikationsbelopp var 25 kronor.

Det fanns olika sparformer och sparbanksböcker.

Den som gjorde insättning för annan persons räkning i s.k. **Barnbok** ägde rätt att vid insättningstillfället bestämma en viss tid som pengarna önskades stå orörda. I boken skulle då skrivas "Disponibelt", och på framsidan fästas en liten vit fyrkantig lapp med ordet "Disp" och avtryck av datumstämpeln. Den kallades motbok med förbehåll.

Motbok av serie G användes för insättning av beväringmäns dagavlöningsmedel.

Intagna fångar fick motböcker av serie X, för sparade arbetsinkomster och premier. Efter frigivningen fick motboksägaren inte ta ut mer än 10 kr i månaden om behållningen uppgick till 100 kr, 20 kr om behållningen var 300-500 kr, 30 kr med behållning därutöver. Under frigivningsmånaden fick inga uttag ske.

Beträffande tystnadsplikten påmindes om den tystlåtenhet och varsamhet som borde iakttagas gentemot allmänheten om motbok av serie X uppvisades, så inte motboksägaren i onödan blev känd som "en förut straffad eller till tvångsarbete hållen person".

Nr 1.

Ny bok.

V

Insättning af fångars arbetspremier.

Till Postanstalten i *Stockholm, Rotorget* öfverlemnas härmed nedanstående belopp med anhållan om utfärdande af motböcker under serien X med Postsparbanken.

N a m n	Födelse-			Hemvist	Lefnadsyrke	Belopp	Å motstående belopp äro motböcker under serie X utfärdade med nedanstående nummer
	år	månad	dag				
<i>Andereson,</i> <i>Christina Catharina</i>	1894	Oket.	19	<i>O. Vingåker,</i> <i>Storvika. län</i>	<i>p.d. f.uga</i>	10	2396
<i>Kottisdotter,</i> <i>Stina Maria</i>	1899	Aug.	12	<i>Tofteryd,</i> <i>Jönkö. län</i>	<i>p.d. f.uga</i>	10	2397
<i>Andereson,</i> <i>Anna Maria</i>	1869	Febr.	19	<i>Catharina,</i> <i>Stockholm</i>	<i>p.d. f.uga</i>	15	2398
<i>Olsson,</i> <i>Maria</i>	1855	Aug.	6	<i>Simne,</i> <i>Värml. län</i>	<i>p.d. f.uga</i>	14	2399
<i>Pottaredotter,</i> <i>Anna Stina</i>	1854	Febr.	11	<i>Vädersjö,</i> <i>Örebro. län</i>	<i>p.d. f.uga</i>	11	2400

Anmälningslista år 1892, från Qvinnofängelset å Norrmalm, med anhållan om nya motböcker av serie X. Se även Kollektiv insättning på sida 19. Ur postens arkiv.

Serie Y för Barnmorskornas Pensionsanstalt.

Mellan 1904-1922 ålåg det postsparbanken att mottaga insättningar och utbetala pensioner samt förvalta pensionsanstaltens medel. Pengarna på dessa böcker som alla var av serie Y, var låsta till 1910, då pensioner började betalas ut. Insättning gjordes av barnbördshus, kommuner eller genom barnmorskans frivilliga insats.

Folkpensioner. Allmänheten uppmanades från 1913 att delta i den Allmänna pensionsförsäkringen genom att sätta in pengar på en särskild bok av serie Z. Sådana försäkringsböcker fanns av två slag, vanliga, som utlämnades avgiftsfritt, och **lyxböcker** med bättre utstyrsel, som kostade 50 öre. Härav fick postfunktionären 3 öre.

Utbetalning av folkpensioner verkställdes av Postsparbanken under åren 1914-1921. Därefter överflyttades detta bestyr på Postverket.

Livränta. Vid inköp av livränta utfärdades livräntebok med kvitto på det kapital-belopp som skulle inbetalas periodvis. Livränta utgick till skadad arbetare eller till arbetares änka om hon kunde visa genom prästbevis att hon fortfarande levde ogift, eller till efterlevande barn som ej var bosatta utomlands.

Dragsedel kom till i slutet av 1920-talet. Sjöman kunde utställa en sådan i Pspb. Rederiet översände då till hans konto regelbundet det uppgivna avdraget på hans lön.

En sport — en rolig lek

blir sparandet, när du
lägger slant till slant
för att kunna få en
sak, du gärna vill ha.

Ficksparbössor såldes för en krona eller utlånades mot deposition av samma summa.

Sådana sparbössor eller "rör" utlämnades alltid låsta, och fick inte åtföljas av någon nyckel.

Postfunktionär som lyckades sälja sådan ficksparbössa erhöll 10 öre i provision.

Från 1906 rymde de 50 st 10-öringar och från 1909 50 st 25-öringar.

Dessa sparbössor blev omåttligt populära, och 1924 hade över en kvarts miljon släppts ut till allmänheten.

Vid insättning som hämtats ur sådan sparbössa skulle anteckningen "Fb" göras i motbokens öreskolumn och postanstaltens sparbanksjournal.

Sveriges Postsparbank.

Qvitto å motbok, som till postanstalt aflemnats.

Motboken N:o 20962 ser. A, utfärdad för *Wen*

och upplagande en behållning,
stor *Tre* kronor *4* öre,

har denna dag blifvit härstädes aflemnad, för att till Postsparbanksbyrån insändas; och
skall, sedan motboken blifvit jemförd med Postsparbankens räkenskaper och den till och med
nästlidna års slut upplupna räntan i motboken införts, densamma genom postanstalten
Karlensborg hållas egaren tillhanda mot återställande af detta qvitto.

Karlensborg postanstalt den 26 Januari 1886.

(Blankett nr 30)
August 1884.

J. Nilsson

Ränta på insatta medel räknades endast för hel månad, insättningsmånaden räknades ej.
Mot kvitto lämnades motboken in för ränteräkning en gång varje år. Detta kvitto Bl. 30
måste återlämnas till postkontoret när bankboken kom tillbaka från Postsparbanksbyrån.

Nr *8577*

Rekommenderas.

Postkontoret

20

P. S.

Innehåller motböcker nr:

43025 *44878* *N*
44857 *44871* *N*

S. E. E. E.

Bankboken kunde lämnas var som helst i landet, men på kvittot (överst) måste anges på
vilket postkontor boken skulle avhämtas. Med ledning därav sände Postsparbanksbyrån
motböckerna i speciella rekkuverter (145x200 mm) till motboksägarens adresspostanstalt.

Ränteberäkning. Postsparbanken var från start ålagd ett lägre ränteläge på insättningar än de privata sparbankerna och affärsbankernas sparkasseräkning.

Ränteläge åren	Postsparbanken	Privata sparb	Riksbankens diskonto
1881-1885	3,60 %	4,80 %	4,44
1891-1895	3,60 %	4,00 %	4,37
1901-1905	3,60 %	4,38 %	4,76
1911-1915	3,64 %	4,40 %	5,13
1921-1925	4,10 %	4,45 %	5,33

På samma motbok gavs årlig ränta från början endast på belopp upp till 1.000 kronor. Beloppet höjdes 1891 till 2.000 kr, och 1925 till 5.000 kr.

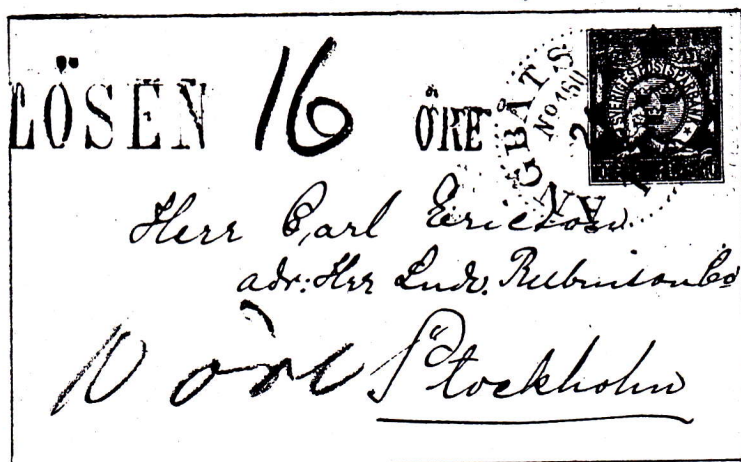
Skillnaden i ränta mellan konkurrenterna Postsparbanken - de privata sparbankerna var under de första fyrtio åren i genomsnitt 0.73 procentenheter.

20-talets nya organisation och nya ledning lyckades vända den nedåtgående trenden, och insättarbehållningen för Postsparbanken steg nu raskt år från år.

Behållningen var 1920: 84 miljoner kronor, 1922: 119 milj. och 1925: 165 milj.

Antal konton 1920: 662.000 1922: 691.000 1925: 739.000

Behålln per k:to 1920: 127 kr. 1922: 172 kr. 1925: 223 kr

Här visas ett brev med en ovanlig inrikes frankering, ett tioöres sparmärke.

Dessa märken var ej tillåtna på försändelser, varför brevet blivit lösenbelagt med portot 10 öre plus aviseringsavgiften 6 öre = 16 öre.

Brevet har gått från Halmstad 24.12 1891 med ÅBXP Nr 150, en stämpel som katalogiseras som RR då endast 2 ex. är kända på brev från 1891-92. Ur Åke Torkelstams samlingar.

Kvittenskuponger katalogiserade av Conor Jackson
med firma Asfalografia Kornhamnstorg 49, nära Postmuseum
111 27 Stockholm, tel. 08-20 35 22, som utsänder gratis prislista.

SPARMÄRKE – SAVINGS STAMP

Typ 1

18840101 10 öre or/bl

1895–1919	Tilläggsvalörer – Additional values		
950828	27 kr	gr	
960826	3	ch	
19120930	25	gr	
190301	4	gr/rd	
	500	bl/gl	

**KVITTENSKUPONGER –
DEPOSIT STAMPS**

Typ 2

18840101 Belopp i text –
Amount in words only

1 kr	or
2	vl
5	rd
10	bl
20	gn
50	gl
100	rd

Typ 4

Typ 5

19260201 Perf 10 (Stickney)

Typ 4	1 kr	gr
	2	tr
	3	ch
	4	bn
	5	gn
	10	vl
	15	rd
	20	or
	25	bl
Typ 5	50	ol
	100	pr
	200	gn
	500	gl
	1000	bl

Typ 3

18860501 Belopp i text & siffror –
Amount in words & figures

1 kr	or
2	vl
5	rd
10	bl
20	gn (1896)
50	gl
100	rd

192909 Färgändringar –
colour changes

Typ 4	1 kr	bl
	2	g/gn
	4	rs

Denna motbok innehåller 8 sidor text
och 16 sidor avsedda för anteckningar
om insättningar och uttagningar.

U. V. A.

(Postsparbankens bl. 159.)
1918

Sammandrag av författningar, vilka röra allmän-
hetens förhållande till postsparbanken.

Postsparbankens ändamål är att, under statens garanti, emottaga penningar, dessamma föränta och genom räntas läggande till kapitalet ytterligare föröka samt medlen i stadgad ordning vederbörliga tillhandshålla.

Envar äger rätt för egen eller annans räkning insätta medel i postsparbanken; och kan insättning äga rum vid de postanstalter, postsparbankens styrelse bestämmer, å alla de tider, då postanstalten hålles öppen för allmänheten.

Insättning kan ock verkställas intill belopp av 100 kronor på en och samma motbok hos landtbeskrifare av första klass.

Önskar den, som till förmod för annan insätter medel, att dessa icke må kunna föräns efter viss tid till utbetalande uppsägas, göra därom förbehåll, då insättning verkställles. Vill han vid insättning göra annat förbehåll i avseende å medlens utbetalning, ankomme på prövning av postsparbankens styrelse, huruvida medlen må med det förbehåll mottagas.

SVERIGES POSTSPARBANK

Motboksägarens fullständiga namn: *U. V. A.*

U. V. A.

född: *21 December 1904*

hemvist och bostadsadress: *Aggvid*

Avalla

lefnadsyrke: *Postbetjäntsbiträde*

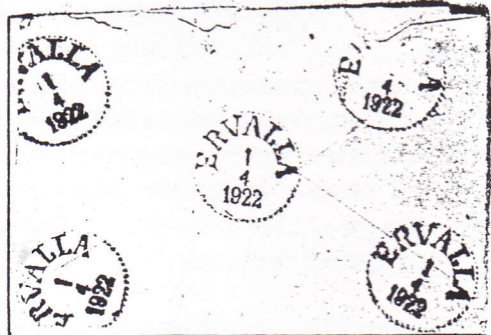
Motboksägaren leknar:
Adolf Mannen

U. V. A.

Egenhändig namnteckning

(Postsparbankens bl. 168.)
1918.

U.V.A. =uttagning vid anfordran. Den mest genomgripande förändringen betr. snabbare uttag kom 1919 då en speciell U.V.A.-bok kunde öppnas. Av ägaren fordrades en särskild ansvarsförbindelse med identitetsbevis inlagt i ett tillslutet kuvert. Detta kuvert skulle visas i öppet skick, (på vilket pk som helst i landet), och belopp kunde omedelbart lyftas upp till 300 kr. per vecka. Ovan ses en U.V.A. -bok. Nedtill t.v. själva identitetsbeviset, som sammanvikt fick plats i det lilla kuvertet t.h. (5x8 cm.), på baksidan sigillerat med 5 datumstämplar Ervalla.

Ur postens arkiv.

SVERIGES POSTSPARBANK.

Qvitto å uttaget belopp.

Genom postanstalten i Charlstop har jag
denna dag utaf det å motboken N° 43345 Ser. A inneslående
belopp utbetallat En kronor 33 öre,
som härmed kvitteras: Jimte Käufa
Charlstop den 25 Mars 1895
C. J. Andersson.

(Blankett N° 24, September 1883.)

Under Postsparebankens första år 1884 öppnades c:a 80.000 nya böcker av serie A. Här ses ett ifyllt och postbehandlat "Qvitto på uttaget belopp" Bl N° 3 av den första svåra typen med lågt nr. De oanvända nytrycken från 1898 är däremot vanligare.

Uttagning.

Den som önskade ta ut pengar skulle fylla i ett tillståndsbevis, Bl nr 5.

Uppsägningstiden var från början 10, 30 eller 60 dagar för uttag av resp. 50, 500 och över 500 kr.

Från 1907 förkortades tiden till 7, 14, 30 dagar för resp. 100, 500, 2000 kr.

Efter godkännande från Sparbanksbyrån i Stockholm kunde motboksägaren kvittera beloppet på Bl nr 3 (se ovan).

1912 kom en förenkling kallad "U-V-A" (uttagning vid anfordran), som gällde vid 5 sparbankskontor och medgav "omedelbar uttagning" av 5-50 kr per vecka.

Ur Postsparebankens författningar kan vidare läsas: "Gift qvinna må, äfven utan mannens samtycke, uppsäga och lyfta medel, som för hennes räkning inneslå i banken".

Tystnadsplikt och offentlighet. Meddelande ang. mellanhavande med postsparebanken, t.ex. motboks saldo, fick inte lämnas till annan än insättaren själv. Däremot var alla vid postanstalterna använda journaler, böcker och räkenskaper offentliga handlingar. Även ingångna eller därifrån avsända tjänsteskrivelser föll under tryckfrihetsförordningens bestämmelser. Vem som helst ägde att på begäran taga del av dessa handlingar. "De må ej under något förhållande aflägsnas från tjänsterummet, och endast under omedelbar tillsyn av htjm" (högre tjänsteman).

Till Postsparbankskontoret

i Rengsjö.

Postsparbanken översänder härmed
RIKSFÖRSÄKRINGSANSTALTENS försäkringsbref n:r 15376, för hvilket premien
emottages och redovisas på sätt i § 3 af gällande försäkringsreglemente föreskrifves.

Premien kvitteras och dagen för premiebetalningen angifves å därför afsedd
plats i försäkringsbrefvet.

Försäkringstagaren är anmodad inbetala premien senast den 7 juli 1914.

Därest premiebeloppet 3 dagar före nyssnämnda dag ännu ej inbetalats, bör
omedelbart genom Eder försorg till försäkringstagaren afstås påminnelseavi (blankett
n:r 66).

Har det oaktadt premien ej inbetalats inom respittidens utgång, diersändes
försäkringsbrefvet till postsparbanken.

K. L. Beckmanns Boktryckeri.

Form. n:r 31. V. 10,000. 4/12.

Anvisningssedel från Postsparbanken i Stockholm, visande hur postmästaren i Rengsjö
skulle förfara med försäkringsbrevet n:r 15376 av den 7 juli 1914.

Om premien inte betalats före den 4 juli skulle påminnelseavi Bl nr 66 utsändas. Om pre-
mien inte var betald på den utsatta dagen 7 juli, återinsattes pengarna på sparbanksboken.

Samarbetet med Riksförsäkringsanstalten.

Genom beslut vid 1902 års riksdag tjänade Postsparbanken som mellanhand mellan
Riksförsäkringsanstalten Rf, å ena, och försäkringstagarna, å andra sidan.

Postsparbanken ålades att inkassera försäkringsavgifter, mottaga belopp för livräntor och
utbetala ersättningsbelopp av olika slag som Rf bestämt.

Som ersättning åt Postsparbanken utgick ett årligt anvisat belopp av statsmedel, uppgå-
ende till mellan 20.000 och 30.000 kr. för uppbörd och penningförvaltning i hela riket.
På grund av 1901 års olycksfallsförsäkringslag tillkom speciella försäkringar för t.ex.
fiskare, kroppsskada under militärtjänstgöring m. fl.

Försäkringsbrev

som utfärdats av Riksförsäkringsanstalten, översändes med reversal under rekommenda-
tion till postanstalten där brevet skulle utlösas. Då försäkringsbrevet utlöstes, underteckna-
des det av postfunktionären och datumstämplades.

Det inbetalade beloppet debiterades omedelbart i postanstaltens sparbanksjournal.

Till Kungl. Generalpoststyrelsens Kameralbyrå.

Härigenom anmäles, att under innevarande månad afgifter till civilstatens änke- och pupillkassa till belopp af See /61/ kronor 82 öre influtit i postkontorets hufvudkassa; och kommer beloppet att uppdebiteras i postmedelsräkningen för samma månad.

Postkontoret i Kungälv den 1 februari 1911.

Alexis Wiberg
Postmästare.

Blankett n:r 441.
(September 1908.)

Postmästare Alexis Wibergs rapport den 1/2 1911 till Kameralbyrån, att hans egen månatliga pensionsavgift 6:82, dragits från månadslönen 383:-. På annan blankett överfördes 8:01 som pensionsavgift till staten. Postexpeditören av första graden, Clara Holmberg, fick betala 3:19 i pensionsavgift på sin månadslön 145:-

Civilstatens pensionsinrättning

inrättades av Kungl Maj:t den 19/3 1770, för anställda vid alla statliga verk, kollegier och kanslier. De som tjänstgjort i postverket i 30 år fick gå i pension vid 70.

1826 bestämdes att postmästare fingo, vid tillträde till tjänst till inrättningen avstå sin lön under de 3 första månaderna. Årsavgiften var från början 3 % av pensionsbeloppet.

1863 nämnes för första gången reglementet för **Civilstatens änke- och pupillkassa.** Denna och pensionsinrättningen sammanslogs 1907. Vid befordran till högre löneklass tillkom alltid befodringsavgift (dock ej för betjänter i 8-9 löneklasserna).

Härnedan en löne- och pensionstabell 1915, i kronor räknat:

Pensions- o- löneklass	Lön pr år	Befordr avgift	Avgift 7,5 % av pensionsbeloppet		Utgående pension
1:a Direktör	10,000	288	216 /år	18:-/mån	2,400
2:a Byråchef	7,000	216	162	13:50	1,800
3:e Distr.ch	6,000	144	108	9:-	1,500
4:e Tjm gr 1	5,500	144	108	9:-	1,200
5:e Postm 1	4,500	108	81	6:75	900
6:e Postm 2	4,000	72	54	4:50	600
7:e Tjm gr 2	3,500	48	34	2:25	450

Ur postbokens upplagor utgivna 1908 och 1915, är följande uppslagsord hämtade:
Allmänheten måste betjänas med tillmötesgående, beredvillighet och tålmod samt *alla behandlas lika*.

Anmälningssedel Bl nr 1, fylls i av den som önskar sätta in pengar i Postsparbanken.

Anmälningslista Bl nr 38, används av den som samtidigt gör insättning för flera olika personer. Jfr Kollektivinsättning. Se bild på sida 19.

Begravningshjälp Bl nr 55 och Sjukhjälp Bl nr 54, ansökningar där utbetalningsbeloppet bestämdes av Riksförsäkringsanstalten.

Blankettförteckning för Pspb återfinnes i "Samling av Pspb-föreskrifter".

Disponibelt eller Disp samt dagen då pengar får tas ut, antecknas i öreskolumnen i bankboken. Äv kallad "Insättning med förbehåll". Gällde oftast "Barnbok".

Dödad motbok skall omhändertas av den postfunktionär som gör sista utbetalningen.

Fiskarförsäkring för fiskare, mot skada eller död, till följd av olycksfall i arbetet.

Flera motböcker får ej användas av samma person.

Frivilliga pensionsförsäkringen. Delaktighet häri kan vinnas av varje svensk man eller kvinna, som uppnått 15 men ej 66 års ålder, genom erläggande av frivilliga avgifter, lägst en krona var gång.

Frankoteckensjournal Bl nr 250, häri uppt. pk:s kvittenskuponger och sparmärken.

Garanti. Staten ansvarar för pengar som insatts i Postsparbanken.

Kollektivinsättning, vid samtidig insättn. i ett större antal motböcker tillhörande arméns eller marinens manskap, uppförs namn, motb-nummer och belopp på anmälningslista,

Lantbrevbärare förmedlar insättning av högst 100 kr, och får 2 öre för varje insättning.

Lista Bl nr 52, däri skall postmästare anteckna alla av Riksförsäkringsanstalten utfärdade försäkringsbrev som ankommer till postanstalten.

Lyxbok, försäkringsbok med bättre utstyrsel. Pris 50 öre, varav posttjm får 3 örei prov..

Portofritt får försändelser sändas som berör Pstspb. Även av sparmärkesförsäljare.

Postsparbanksmedelsräkning Bl nr 19, redovisningshandling, som av postkontoret avgives till Pspb för varje tiodagsperiod. Där visas rörelsen med postsparbanksmedel, riksförsäkr-medel, folkpensioner och krigsunderstöd till bevaringsmän.

Påminnelse avi Bl nr 66, skall utsändas om inte försäkringsbrev utlösts inom 4 dagar.

Redogörare, högre tjm som handhar huvudkassan vid pk, i allmänhet postmästaren.

Reglemente, föreskrifter och instruktioner för Postsparbanken utfärdades 22 juni 1883.

Semester, direktör åtnjuter 45 dagar, tjm 30 dagar, vaktmästare och betjänt 15 dagar.

Soldatbok, motbok som kompanichef begärt för insättning av soldats avlöningsmedel.

Telegrafisk uppsägning av inestående medel kan göras vid varje pk eller pst.

Tillståndsbevis (Tb) Bl nr 5, uppsägningsblankett som ifylls och insänds av pm till Pspb.. Efter godkännande återsänds Tb. i speciellt rekkvert. Pm kallar bankboksinnnehavaren till postanstalten, där pengarna skall utlösas inom 14 dagar. Sker ej detta i rätt tid återinsätts pengarna på bankboken och nytt tillståndsbevis måste begäras för förnyat uttag.

Kav. V.
9. Skvadronens
Expedition.
N:o 175

Sveriges Postsparbank.

Anmälningslista

för utfärdande af motböcker med Postsparbanken för nedannämnda personer:

Förbehåll: *Får ej utan chefens för 9 skvadronen af Kav. 5. medgifande uttagas*

Motboksägarens fullständiga för- och tillnamn.	Födelse-			Hemvist.	Yrke eller sysselsätt- ning.	Belopp som in- sättes. Kr.	Den utfärdade motbokens	
	år.	månad.	dag.				n:o.	ser.
38 Erik Paul Eriksson	1896	21	7	Kassens	Kst.	6	33081	1
40 Erik Olof Ulfsson	1895	21	26	"	"	6	- 2	"
41 Erik Axel Olof Persson	1896	13	27	"	"	6	- 3	"
46 Johan Ernst Eriksson	1896	9	4	"	"	6	- 4	"
47 Karl Fabian Eriksson	1894	2	10	made den 9/1 1914	"	6	- 5	"
51 Karl Olof Eriksson	1895	8	2	"	"	1	- 6	"
54 Johan Gustaf Zetterlund	1896	9	15	"	"	1	- 7	"
Summa						36	Kronor	

Uppgjordt den 20/1 1917

[Signature]
Huv. chef.

Kollektivinsättning. Då pengar lämnades till postsparbankskontor för insättning i större antal i motböcker tillhörande arméns eller marinens manskap, uppfördes de på Bl nr 38 Anmälningslista, med ägarenamn, belopp och motboksnummer. Varje insättning behövde ej specificeras i sparbanksjournalen utan endast anmälningslistans slutsumma, i detta fall 36 kr. Postfunktionären fick dock 2 öre för varje bankboksinsättning. Se förbehållet upptill: "Får ej utan chefens för 9 skvadronen af Kav. 5. medgifande, uttagas". Pengarna fick tas ut när soldaten avgått från krigstjänsten. Ur postens arkiv.

Sveriges Postsparbank.

Anhållan om motbok.

Anhålltes om utfärdande af motbok med Postsparbanken
 för Amanuensen Hampus Fallstedt
 född den 22 februari 1852
 hemvist: Stockholm, Samla Hingso hofhus bogatan 51A
 yrke eller tjänst: Amanuens
 föräldrarnes namn: Stockholm den 2/1 1884

På grund häraf är till förmån för H. Fallstedt
 utfärdad motboken N:o 61 ser. A., på hvilken
 första insättningen cerkstälts med 5 kronor.
 Post Sthlm den 2/1 1884

A. Rosén

*) Uppgifvas endast i det fall att motbok begäres för minderårig.

(Blankett nr 1.)
 September 1883.)

Anmälningssedel Bl. nr 1. Då ny motbok begäres, skall den person som önskar för egen räkning insätta medel i Pspb, med noggrannhet och läslig handstil ifylla sedelns övre del. Sedan motboken utfärdats ifylles sedelns nedre del av posttjänstemannen.

Ovan ses en anhållan godkänd den andra dagen av Postsparbankens existens 2/1 1884. Amanuensen Hampus Fallstedt fick bok nr 61 av serie-A. Ur postens arkiv.

Innehavaren härav, som å

teckningslistan n:r

tecknat _____ Svenska Statens Premieobligationer, äger att mot avlämnande av detta bevis inlösa berörda antal obligationer eller vid övertäckning det mindre antal, som kan komma att bestämmas, från och med den 7 till och med den 12 december 1918 å postanstalten i _____.

(postfunktionärs namnunderskrift eller poststämpel.)

OKL 1918, 1.000.000 ex.

POSTSTÄMPEL
STOCKHOLM

Bl nr 46 b "Bevis över begäran om inköp av Svenska Statens Premieobligationer".
Obs! Blanketten tryckt i en miljon exemplar.

Insatta medels fruktbargörande. Medel som inte fordrades för löpande utgifter skulle göras räntebärande genom inköp av statsobligationer. Motboksägare som för innestående medel önskade köpa obligationer, kunde på Bl nr 24 "Anhållan om biträde vid obligationsköp", få hjälp med sådan affär.

Ersättning till postfunktionär och föreståndare för postsparbanksgöromål:

a) 5 öre för varje ny motbok, ytterligare 5 öre för varje motbok som inte dödats under första året (tillföll den som utfärdat motboken), b) 2 öre för varje insättning tillföll den postfunktionär som kvitterade beloppet i sparbanksboken.

Vid redovisning av insatta medel fick föreståndare göra ett provisionsavdrag med 1/10 %.

För försäkringsgöromål: a) Postfunktionär fick 2 öre för varje in- och utbetalning.

b) Föreståndare fick 3 öre i bokförings- och redovisningsarvode för varje utbetalning, samt 1/10 % i provision för varje tiodagsperiod.

För göromål med folkpensionen: a) 2 öre för varje utbetalt pensions- eller understödsbelopp, b) 5 öre för varje ny försäkringsbok, ytterligare 5 öre om 10 kr blivit insatta det första året. c) 3 öre vid försäljning av lyxbok (pris 50 öre) med bättre utrustning än den vanliga. d) 2 öre för varje inbetalning på försäkringsbok, samt e) föreståndarens 1/10 % i uppbördsprovision.

För varje försäld ficksparbössa (pris 1 krona), utgick 10 öre till postfunktionären.

Reklamkampanjer och PR-verksamhet.

1913 utlystes en pristävling om den bästa reklamtrycksaken för Postsparbanken. Regeringen hade anslagit 4,000 kronor till priser, tryckning och distribution.

Resultatet blev en liten 16-sidig broschyr som kallades "Sven Klingas Postsparbanksbok". Den trycktes i en kvarts miljon exemplar och spreds framför allt till skolor och i ungdoms föreningar. Här skildrades en fattig torparpojkes väg mot sparsamheten och med postsparbanksbokens hjälp till en aktad oberoende ställning i samhället.

1924 gavs den ut på nytt i en för tiden modernare upplaga, nu i en halv miljon exemplar. 1926 gjordes en film på temat "Sven Klingas levnadsöde".

1929 kom de första presentkortet och något senare de populära samlarserierna, perforerade likt frimärken, kallade "Sparbilder" för skolungdom och scouter.

På 1930-talet utkom en lång rad PT-kort, brevmärken, bilagsmärken, förslutnings-etiketter, skolsparbössor, sparkort för obligationsköp, tidningen Lyckoslanten m. fl. Samlingsbara är de olika upplagorna av sparbanksböcker, postens PS-kuvert och många olika blanketter för postsparbanksändamål, som kom efter 1930.

I Bältesspannaren av årgångarna 1981-82-83 har Åke Torkelstam i detaljerade, rikt illustrerade artiklar beskrivit bl. a. dessa samlingsområden.

SIFFROR SOM TALA

Här nedan några siffror i runda tal rörande verksamheten under de nu tillämdalupna
fyratio åren:

2,310,000	motböcker hava utfärdats
1,600,000	" " dödat
710,000	äro alltså för närvarande 1924 gällande i rörelsen.

Insättningarna uppgå sammanlagt till kr. 600,000,000

I räntor har banken gottgjort kr. 64,000,000 tillhopa kr. 664,000,000

Uttagningarna belöpa sig till kr. 530,000,000

Skillnaden, det av postsparbanken 1924 förvaltade kapitalet kr. 134,000,000

Denna uppställning är hämtad ur den skrift som gavs ut till 40-årsjubiléet.

Hittills hade all bokföring skötts för hand där alla konton inrymts i tjocka band, vart och ett vägande c:a 5 kilo. 1884 var 10 tjm anställda, mot 1924 omkring 100.

För var och en av de 700.000 motboksägarna föres från 1924 konto å särskilt kort.

Med hjälp av bokföringsmaskinen Burroughs, som automatiskt adderar och subtraherar och visar saldot, bokför en person 100 omsättningsposter i timmen. Av banken verkställs c:a 3000 sådana insättningar och uttagningar varje dag.

Postsparbankens ädla mål: "Åt varje svensk medborgare en postsparbanksmotbok"

Några historiska data därefter...

1928 Skolsparböcker med 2 kronor insatta delas ut till skolbarn.

1929 Sparverksamhet bland sjömän startar med så kallade "Dragsedlar". Se sida 9.

1948 Bokföringen mekaniseras enligt hålkortsmetoden.

1960 Postsparbanken namnändras till Postbanken.

1962 Uttag från postsparbanksbok får ske i hela Norden. Allmänna lönsparandet startar.

1963 Bokföringen automatiseras med elektroniska datamaskiner.

1971 Kvittering av insättning med I-stämpel införs.

1974 Regeringen offentliggör i en promemoria att de två statliga bankerna Postbanken och Sveriges Kreditbank slås ihop till en ny storbank nämnd Post- och Kreditbanken.

Denna bank fick tillgångar på 28 miljarder kronor och blev därmed Sveriges största bank, och hamnade på 77:de plats i världsrankingen.

Kreditbanken uppgick i sin helhet i PKbanken. Även *Postbankens* tillgångar överfördes dit, medan *postgirorörelsen* överfördes till Postverket, där den bildat en ny avdelning. Den rutinmässiga driften av bankboksinsättning vid postanstalterna förblev oförändrad.

1976 Den sista postsparbanksboken utfärdas.

Antal postsparbanksböcker som fanns registrerade detta år var över 5,000,000.

1984 Lagom till 100-årsjubiléet är alla postsparbanksböcker utbytta eller makulerade, med de automatiska utbytesrutiner som togs i bruk 1981.

Vi besöker vårt Postgiro i höst.

Genom stort tillmötesgående från Postgirots sida, har det ordnats så att SSPD får komma på besök, och de som har tillfälle att vara med på morgonen, får då se Postgirot i arbete.

Program Tisdag den 13 september:

08.45 Samling. Mötesplats: Mäster Samuelsgatan 56, personalingången.

09.00 Filmföreläsning 1, Postgirot 1927 (10 min.)

Filmföreläsning 2, Posten i modern tid.

Bildspel om modern datateknik i postens tjänst.

09.45 Studiebesök. Rundvandring. Postgirots produktion och arbetsrutiner.

10.45 Postgirot bjuder på kaffe. Anförande. Frågor besvaras.

18.00-20.15 För de som inte haft tillfälle att närvara under dagen, upprepas programmet under kvällen, dock med ett förkortat studiebesök då arbetet står stilla under denna tid. Postgirot bjuder på kaffe. Frågor besvaras.

Var god anmäl deltagande till Ingvar Larsson, 08-99 15 00.

FRÅN MALMÖ

Efter att ha läst reportagen i Sällskaps Post, är det lätt att få den uppfattningen att det endast är SSPD i Stockholm det är farti. Detta är inte sant. Vi i SSPD Syd i Skåne är troligen mer aktiva än våra vänner Stockholmarna. Sammanträdena den gångna säsongen, våren 1994, inleddes den 21 mars med, förutom vanligt "småsnack", ett föredrag av Leif Jönsson om "Postala fadäser" som bl. a. visade objekt där postverket på något sätt gjort fel.

På nästa möte den 18 april försvarade Jan Billgren med den äran juryns poängsättning på den just avslutade Jönköpingsutställningen.

På mötet den 2 maj visade Bo Millhagen hur man positionsbestämmer 12 öre vapen.

Vi förstår nu vilket jättelikt arbete han och Bo Erik Stavenow lagt ner för att hitta igenkänningstecken på varje tryckplåt. Vi insåg under föredragets gång att juryn i Jönköping gjort ett misstag som endast gav Bo Millhagen silvermedalj. Vi ser nu fram mot handboken om 12 öre vapen som Bo Millhagen och Bo Erik Stavenow håller på att skriva. Sista mötet den 16 maj höll Göran Linderöth ett föredrag om våra landskapslagar fram till idag, med objekt från sin egen underbara kronopostsamling.

Inför hösten har SSPD Syd bullat upp med bra föredragshållare: 12 sept. berättar Lars Ahrberg om sin samling "Assurans" som belönades med stor vermeil + hpr. Den 10 okt. visar Torgil Möller "Svensk lösen", den 7 nov. Knut Norborg "Svensk interneringspost" och den 5 dec. talar Ulf Sahlberg om de olika portosatser som gällde för flyg till utom-Europa mellan 1929-49. De medlemmar som har vägarna förbi Malmö någon av dessa dagar hälsas välkomna till våra möten. Tag kontakt med mig, så ska jag ordna resten.

Med hälsningar, Fredrik Ydell.